

MUISTIO

Projekti **Iin Yli-Olhavan tuulivoimapuiston osayleiskaava**
Aihe **Viranomaisneuvottelu 1**
Päivämäärä **13.12.2019**
Aika **12:00-14:30**
Paikka **Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Veteraanikatu 1, Oulu, kokoustila Huuhkaja**

Laatija Juha-Matti Märijärvi

Osallistajat Taina Törmikoski, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Tuukka Pahtamaa, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Touko Linjama, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Tuomas Kallio, Pohjois-Pohjanmaan liitto
Anita Yli-Suutala, Pohjois-Pohjanmaan maakuntamuseo
Mika Sarkkinen, Pohjois-Pohjanmaan maakuntamuseo
Teija Ylimartimo, Tornionlaakson maakuntamuseo
Päivi Virnes, Metsähallitus Luontopalvelut
Janne Jokelainen, Iin kunta
Jaakko Raunio, Iin kunta
Ville Yli-Teevahainen, Ramboll Finland Oy
Juha-Matti Märijärvi, Ramboll Finland Oy

Päivämäärä 13.12.2019
Tarkistettu 14.1.2020
(tehty osallistujien ilmoittamat korjaukset)

Ramboll
Kauppatori 1-3 F
60100 SEINÄJOKI

P +358 40 8256260
www.ramboll.fi

Mukana kohdat 1-2, jonka jälkeen poistuivat
Olli-Matti Tervaniemi, Metsähallitus Kiinteistökehitys
Lauri Lammivaara, Megatuuli Oy (etäyhteydellä)

1. Neuvottelun avaus ja järjestäytyminen

- Törmikoski avasi neuvottelun ja valittiin puheenjohtajaksi. Ramboll laatii muistion.
- Todettiin paikalla olijat. Kutsutuista eivät saapuneet Lapin ELY-keskus, Lapin liitto, puolustusvoimat, pelastuslaitos, Simon kunta ja Museovirasto, joka toimitti kannanottonsa erikseen.

2. Suunnittelutilanteen esittely

- Raunio piti kunnan puheenvuoron, jossa totesi kunnassa olevan jo 56 voimalaa ja vireillä Yli-Olhavan lisäksi Ollinkorven hanke ja Kovasenkaan 6 voimalan hanke Oulun rajalla. Lisäksi on käynnissä strategisen yleiskaavan ja tuulivoimaselvityksen laatiminen koko kunnan alueelle. Sen tarkoituksena on ohjata pienten hankkeiden sijoittumista ja tunnistaa myös mahdollisia uusia alueita seudullisesti merkittäville hankkeille, joita voitaisiin esittää maakuntakaavaan. Tämän hankkeen osalta uudet voimajohtolinjat ovat puhuttaneet eniten, muuten hanke on edennyt ilman suurta vastustusta. Raunion tilalle tulee vuoden vaiheessa Heini Ervasti.
- Märijärvi esitteli hankkeen tilannetta, laadittuja selvityksiä ja alustavaa kaavaluonnosta. OAS/YVA-suunnitelma on ollut keväällä nähtävillä ja YVA-yhteysviranomaisen lausunto on saatu. Saatu palaute on huomioitu hankesuunnitelmassa, selvityksissä ja vaikutusarvioinneissa. Voimaloita on poistettu ja siirretty herkkien kohteiden huomioimiseksi. Voimaloiden kokonaismäärä on kuitenkin kasvanut, koska maanomistajien halukkuus alueidensa vuokraukseen on

mahdollistanut voimaloiden lisäämisen alueen sisäosiin maakuntakaavan tv-alueelle. Laajin tutkittava vaihtoehto on nyt 68 voimalaa ja suppeampi vaihtoehto 48 voimalaa. Lausunnoissa esitetty asukaskysely on järjestetty syksyllä. Kaavaluonnos ja vaikutusten arviointi pyritään saamaan nähtäville ja lausunnoille helmi-maaliskussa.

- Yli-Teevahainen esitteli laadittujen luontoselvitysten tuloksia ja niiden huomiointia hankesuunnitelmassa. Kasvillisuuskohteet on huomioitu kaavasunnitelmassa. Voimala 69 sijoittuu arvokkaan suoluontokohteen kohdalle, mutta riippuu toteutettavan voimalan koosta voidaanko siirtää lähemmäs tietä pois suolta. Arvokkaita suoluontokohteita sijoittuu myös Simojoelle suuntautuvan voimajohtoreitin varteen. Kotkahavaintojen ja elinympäristömallinnuksen perusteella kotkille tärkeät alueet ovat hankealueen ulkopuolella. Muuttotarkkailuiden perusteella usean lajin muutto painottuu jossain määrin selvitysalueen länsireunalle vaikkakin muuttoa tapahtuu koko alueen leveydeltä. Aiempien selvitysten perusteella monien lintulajien muutto keskittyy Perämeren rannikkolinjan tuntumaan nykyisten voimala-alueiden länsipuolelle.

3. Viranomaisten kommentit ja keskustelu

- Tervaniemi totesi, että Metsähallitus on halukas osallistumaan seurantaryhmään.
- Lammivaara ja Tervaniemi poistuivat neuvottelusta klo 13:50 ennen viranomaisten kommentteja.
- Pohjois-Pohjanmaan liitto, Kallio:
  - o Hyvä, että hankkeessa on mukana myös maakuntakaavan mukainen vaihtoehto VE2.
  - o Kuuden voimalan erillinen alue on kokonaisuutta hajauttava, maakuntakaavamääräys edellyttää keskitettyjä ratkaisuja
  - o OAS-vaiheen lausunnossa esitettyyn ei tässä vaiheessa muutettavaa. Lausunnossa esitettyjä asioita on jo jonkin verran huomioitu.
  - o Ollinkorpea koskevassa lausunnossa on esitetty, että tulisi tutkia eri hankkeiden mahdollisuus toteuttaa sähkönsiirto yhteisesti yhteisvaikutusten lieventämiseksi.
  - o Maakunnallinen tuulivoimaselvitys on mahdollisesti alkamassa ensi vuonna.
  - o Kaikki maakuntakaavan turvetuotantoalueet tulisi merkitä yleiskaavaan, eikä niillä saisi olla ristiriitoja luo-alueiden kanssa
  - o Onko lausunnossa edellytetty vaihtoehdon 1 maakuntakaavasta poikkeamisen arviointi otettu tehtäväksi? > Märijärvi: kyllä on.
- Pohjois-Pohjanmaan museo, Sarkkinen:
  - o Muinaisjäännösinventoinnin ajankohta ja alueellinen kattavuus mietityttää. Jos voimaloita siirretään vähänkin, niin voidaanko olla varmoja, onko paikat tutkittu. Tarvittaessa tehtävä tarkentavia tutkimuksia ensi kesänä.
  - o Kaavassa aluekohteet tulee merkitä aluerajauksella ja pistemäiset kohteet kohdemerkinnällä. Molempia merkintöjä ei tule käyttää samalle kohteelle.
  - o Kaavamääräyksessä tulee Museoviraston sijaan puhua museoviranomaisesta

- Pohjois-Pohjanmaan museo, Yli-Suutala:
  - o Näkyvyysmallinnuksien ja maisemakuvasovittein on tutkittava vaikutukset maisemaan, rakennettuun ympäristöön, ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen.

- Tornionlaakson maakuntamuseo, Ylimartimo:
  - o Lausunto OASista on jätetty. Museovirasto toimittanut kommenttinsa neuvotteluun.
  - o Toivottavaa olisi sähkönsiirron suora liitos 400 kV linjaan, ettei tarvita laajoja johtokäytäviä ja niiden levennyksiä
  - o jos 110 kV toteutuu Simon suuntaan, olisi se hyvä toteuttaa yhdessä Ollinkorven hankkeen kanssa
  - o Näkyvyysmallinnuksessa olisi hyvä näkyä kokonaisuudessaan:
    - valtakunnallisesti merkittävä (VAT) maisema-alue *Simojoensuun kulttuurimaisemat* ja saman alueen sisällä oleva valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö *Simonkylän ja Simonniemen kyläasutus*
    - Simojokivarren maakunnallisesti merkittävät maisema-alueet ja/tai kulttuuriympäristöt nimeltään *Simojokivarren kulttuurimaisemat*
  - o maisemallinen kokonaistarkastelu koko rannikon osalta olisi jossain vaiheessa tarpeen, rannikolle toteutetut hankkeet vaikuttavat jo laajalti rantamaisemassa
    - Törmikoski: maakuntakaavasta poikkeamisen vaikutusten arvioinnissa voidaan käsitellä maisemavaikutuksia laajemminkin
    - Raunio: hankkeiden maisemallisia yhteisvaikutuksia käsitellään myös vireillä olevassa koko kunnan tuulivoimaselvityksessä
    - Kallio: myös maakuntakaavan tuulivoimaselvityksen päivittäminen on tarkoitus käynnistää ensi vuonna

- Metsähallitus, Virnes:
  - o Metsähallituksen aineistojen toimituksessa on ollut viivästyksiä mm. teknisistä syistä, nyt alue-ekologiset kohteet ovat nähtävissä karttapalvelussa. Paikkatietojen ominaisuustiedot ovat paikoin suppeat ja alueiden rajausperiaatteet vaihtelevat, esim. joissain kohteissa rajaukseen on otettu koko metsäkuvio, vaikka itse arvokohde olisi vain pienellä osalla.
  - o Hyvä, että valtiolle hankittu Metso-Kyngäs on nyt huomioitu suunnitelmassa, voimajohtoreitillä on vastaava luonnonsuojeluun hankittu kiinteistö Metsokoivula 139-407-48-50.
  - o Maakuntakaavan tv-alueiden ulkopuoliset alueet ovat Metsähallituksella kriittisemmässä tarkastelussa
  - o Metsähallituksen kotka-asiantuntija Hannu Tikkanen pyysi välittämään pyynnön, että kotkaraportin luonnosvaiheessa järjestettäisiin vielä erillinen palaveri Metsähallituksen kanssa.

- Pohjois-Pohjanmaan ELY, Pahtamaa:
  - o Hankevaihtoehtojen vertailu ja maakuntakaavan ohjausvaikutuksen toteutuminen on tärkeä esittää. Kannattaa myös harkita, voisiko molemmat hankevaihtoehdot esittää myös kaavaluonnoskartalla.
  - o muuttoreittiasiaan ja selvityksiin otetaan kantaa lausuntovaiheessa, nyt esitetyt tulokset mielenkiintoisia, lisäestettä päämuuttoreitille ei saisi tulla

- keskimmäisen alueen lounaiskärki on herkkää aluetta, arvioitavaksi tulee, onko kahden voimalan poisto riittävä luontoarvojen kannalta
  - vaikutusten arvioinnissa korostuvat kuuden voimalan erillisalue, Natura-kysymykset, maisemalliset muutokset ja niiden merkittävyys. Natura-arvioinnissa huomion myös yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa.
  - OAS-palautteissa toivottiin myös hämäräaikaisia kuvasovitteita
  - kaava-alueeseen sisältyy paljon suojelualueita, kannattaa harkita, voiko SL-indeksejä yhdistää samalle merkinnälle
  - selostuksessa syytä ohjata, miten happamat sulfaattimaat tulee huomioida rakentamisessa
  - yhteisvaikutuksissa huomioitava eri vaikutustyyppit esim. linnusto, melu, näkyvyys sekä ihmisten elinolot ja viihtyvyys
  - Ymparisto.fi- sivustolla on Fingridin johtohankkeesta Pyhänselkä-Keminmaa annettu lausunto, jossa näkökohtia.
  - sähkönsiirron vaikutuksia voidaan arvioida vielä myöhemminkin, jos sähkönsiirtoratkaisu selviää vasta kaavan valmistumisen jälkeen
- Pohjois-Pohjanmaan ELY, Linjama:
- Huomioitava maakuntakaava, maisema ja kulttuuriympäristö
  - nykytilan huomioiminen mallinuksissa, pohdittava miten arvioida 1) hankkeen vaikutus, 2) hanke ja jo rakennetut voimalat sekä 3) kaikkien voimaloiden yhteisvaikutukset
  - kaavamerkinnöissä huomioitava yhteensovittamistarpeet tv-alueilla mm. moottorikelkkareittien, muinaisjäännöskohteiden (huomioiden harukselliset voimalat), luo-alueiden ja kohteiden sekä muun maankäytön ja tuulivoimaloiden välillä.
  - kaava-alueen rajausta ei POPELYn alueella ole ollut sidonnainen 40 dB raja, kaavaluonnoksen rajausta vaikuttaa riittävältä
  - harkittava, voisiko tv-alueen rajauksella turvata riittävä suojaetäisyys tien
  - Natura-alueet olisi hyvä näyttää informatiivisina myös kaava-alueen ulkopuolisilta osin
  - On hyvä, että kaavassa on huomioitu myös alueelle sijoittuva muu maankäyttö. Harkittava onko kaavoitusta varten riittävästi tietoa EO-alueiden ja moottoriurheiluradan vaikutuksista.

4. Sovitut asiat ja jatkotoimenpiteet

- Järjestetään erillinen palaveri kotkaselvityksestä Metsähallituksen kanssa
- Metsähallitus kutsutaan seurantaryhmään
- Muinaisjäännösselvitystä täydennetään ensi kesänä

5. Neuvottelun päättäminen

- Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14:29.